

СТАНОВИЩЕ
на Съвета за електронни медии
относно: Проект на ЗИД на Закона за радиото и телевизията

Съветът за електронни медии, като взе предвид:

1. Изискването на Директива 2007/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11.12.2007 г. за изменение на Директива 89/552/ЕИО на Съвета относно координирането на някои разпоредби, формулирани в действащи закони, подзаконови и административни актове на държавите-членки, отнасящи се до упражняване на телевизионна дейност, държавите-членки да приведат националните си законодателства в съответствие с Директивата най-късно до 19 декември 2009 г.;
2. Проект на закон за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията (ЗРТ), одобрен с решение № 924 от 03.12.2009 г. на Министерски съвет на Република България;
3. Проект на закон за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията (ЗРТ), внесен от Волен Сидеров и група народни представители с вх. № 954-01-50/ 25.11.2009 г.
4. Писмо от Народното събрание на Република България с вх. № 04-04-10/ 04.12.2009 г. с приложения към него:
 - Законопроект за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията, внесен от Министерски съвет,
 - Законопроект за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията, внесен от Волен Сидеров и група народни представители,и на основание чл. 32, ал. 1, т. 4 от ЗРТ изразява следното становище по предложените законопроекти за изменение и допълнение на ЗРТ:

1. По предложения законопроект за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията, внесен от Министерски съвет:

В работната група, създадена със Заповед № РД - 96 / 14.10.2009 г., е участвал представител на СЕМ, поради което Съветът одобрява по-голяма част от текстовете на предложения проект, защото основната идея на законопроекта е той да въведе изцяло Директивата за аудиовизуалните медийни услуги. СЕМ предлага редакция на някои от текстовете на проекта на ЗИД на ЗРТ, както следва:

По отношение на § 25 на ЗИД на ЗРТ

Съветът за електронни медии счита, че в разпоредбата е необходимо да бъде направена следната поправка:

“(4) Съветът за електронни медии и доставчиците на медийни услуги ежегодно сключват споразумение **относно мерките** за защита на децата от съдържание, насочено към увреждане на тяхното физическо, умствено и морално развитие.”

По отношение на § 52 на ЗИД на ЗРТ

С новия раздел V “Медийни услуги по заявка”, в чл. 125и, ал. 1 от ЗРТ е предвидена възможност за издаване на удостоверение за вписване в регистъра. За да бъде събирана такса за извършването на тази административна услуга, следва да бъде допълнена и разпоредбата на чл. 102 от ЗРТ (както и в Тарифата за таксите за радио- и телевизионна дейност).

В чл. 102, ал. 3 да се създаде нова т. 7: “7. такса за издаване на удостоверение за вписване в регистъра на лицето, осъществяващо медийни услуги по заявк

По отношение на § 53 от ЗИД на ЗРТ

В чл. 126, ал. 1 е предвидено да се налага имуществена отговорност на доставчиците на медийни услуги за нарушение на изрично изброени разпоредби, между които и чл. 83, ал. 1, чл. 84, ал. 3 и чл. 85, ал. 1 и 3 от ЗРТ.

СЕМ счита, че административнонаказателна отговорност следва да се носи за нарушение на разпоредбите на **чл. 83, ал. 1 и 2, а не само на ал. 1**, поради което предлага в текста да бъде извършена съответната промяна. Административнонаказателна отговорност следва да се носи и за нарушение на разпоредбите на **целия чл. 84, а не само на ал. 3**, поради което СЕМ предлага в текста да бъде извършена съответната промяна. Същото е становището на СЕМ и по отношение на следващия посочен текст – чл. 85, ал. 1 и 3 – СЕМ счита, че административнонаказателна отговорност следва да се носи за нарушение на разпоредбите на **целия чл. 85, а не само на ал. 1 и 3**, поради което предлага в текста да бъде извършена съответната промяна. **Текстовете на чл. 126б, ал. 2 са абсолютно идентични с текста на чл. 126в, ал. 3**, поради което СЕМ предлага **ал. 2 на чл. 126б да бъде заличена**, а размера на санкцията по чл. **126в, ал. 3** да бъде променен “от 200 до 500 лв.” на **“от 1000 до 5000 лв.”**

По отношение на § 56 от ПЗР на ЗИД на ЗРТ

СЕМ счита, че т. 1, б. ”б”, ал. 3 (нова), т. 1 трябва да придобие следната редакция: “1. до четири **национални** телевизионни програми на Българска национална телевизия”.

В ал. 4 от същия параграф изразът “съгласувани със” да се замени с **“определени от”**.

Във връзка с терминологичното уеднаквяване на ЗРТ същият израз да бъде записан и в разпоредбата на чл. 116з, ал. 3 от сега действащия закон.

2. По предложения законопроект за изменение и допълнение на Закона за радиото и телевизията, внесен от Волен Сидеров и група народни представители:

Съветът за електронни медии взе предвид разпоредбите на Конституцията на Република България, според които гражданите, за които българският език не е майчин,

имат право наред със задължителното изучаване на българския език да изучават и ползват своя език (чл. 36, ал. 2). Следващата ал. 3 на чл. 36 предвижда, че случаите, в които се използва само официалният език, се посочват в закона.

На следващо място, в чл. 12, ал. 1 от Закона за радиото и телевизията законодателят е предвидил, че *програмите на радио- и телевизионните оператори се излъчват на официалния език, съгласно Конституцията на Република България.*

Разпоредбата на чл. 12, ал.2 от ЗРТ въвежда изключение от този принцип, което е свързано с развитието на етническата толерантност в Република България:

“Ал. (2) (Изм. - ДВ, бр. 79 от 2000 г.) Програмите или отделни предавания на радио- и телевизионните оператори могат да бъдат и на друг език, когато:

- 1. се разпространяват с образователна цел;*
- 2. са предназначени за български граждани, за които българският език не е майчин;...”*

Същевременно законодателят е предвидил за националните обществени оператори БНТ и БНР и допълнителни изисквания при осъществяване на тяхната дейност.

В чл. 7 от ЗРТ е посочено, че *“Българското национално радио (БНР) и Българската национална телевизия (БНТ) са национален обществен радиооператор, съответно национален обществен телевизионен оператор, които:*

- 1. осигуряват програми за всички граждани на Република България;*
- 2. съдействат за развитието и популяризирането на българската култура и българския език, както и на културата и езика на гражданите в съответствие с етническата им принадлежност;...”*

Тези задължения на националните обществени оператори са конкретизирани в чл. 49, ал.1 от ЗРТ:

“Чл. 49. (1) Българското национално радио и Българската национална телевизия създават национални и регионални програми; предавания за чужбина, включително за българите зад граница; предавания, предназначени за българските граждани, за които българският език не е майчин, включително и на техния език.”

Чрез излъчването на предавания, предназначени за българските граждани, за които българският език не е майчин, включително и на техния език, обществените оператори допринасят за реализиране на конституционното право на информация.

Предвид изложеното Съветът за електронни медии счита, че въпросът относно предаванията, предназначени за българските граждани, за които българският език не е майчин, включително и на техния език, е изцяло в компетентността на законодателя. Съветът за електронни медии като правоприлагащ орган ще изпълнява разпоредбите на действащото законодателство.

Становището е прието на заседание на СЕМ на 09.12.2009 г.

Мая Ванцарова
и.д.председател на СЕМ